

Beleidsplan 2021 - 2022
Stichting Skorpetind
Utrecht

Inhoudsopgave

1. Inleiding	p.2
2. Missie, visie en doelstellingen	p.3
3. Werkzaamheden	p.4
4. Doelgroepen	p.5
5. Werving, beheer en besteding van fondsen	p.5
6. Rechtsvorm, inschrijving, fiscaalnummer, jaarverslagen en contactgegevens	p.6

1. Inleiding

Stichting Skorpetind is in juni 2018 opgericht door artistiek leider Espen Hjort. De statutaire doelstelling luidt:

De stichting heeft ten doel: het ontwikkelen, maken en vertonen van publieksgerichte producties op het gebied van onder meer theater, dans, film, video en nieuwe media en mengvormen daarvan; een en ander in de ruimste zin des woords, met alle daarbij behorende voorwaarden en scheppende activiteiten, zoals, maar niet beperkt tot, het werven van publieke en private fondsen en het aangaan van samenwerkingen met relevante instellingen en partijen in binnen- en buitenland. Door haar werkzaamheden wil de stichting actuele sociale en culturele thema's belichten en bespreekbaar maken. De stichting zet zich voornamelijk in voor experimenteel werk vanuit kritische perspectieven.

De stichting zet zich in voor experimenteel werk vanuit een maatschappijkritisch perspectief. De relaties tussen lichaam en landschap, tussen binnen- en buitenwereld, tussen denken en voelen staan centraal in het werk dat de stichting produceert. Het lichaam en de niet-verbale aspecten van theater vormen vaak een vertrekpunt voor de producties.

De Noorse theatermaker Espen Hjort is in 2016 afgestudeerd aan de regieopleiding in Amsterdam. Zijn afstudeervoorstelling *Hamlet* is in de Paardenkathedraal in première gegaan. Sindsdien is Espen in Utrecht werkzaam, waar hij de producties *Goat Song* (Theater Utrecht & Het Huis Utrecht, 2017), *Casino Nonstop* (TU 2017), *My Heart Into My Mouth* (Stichting Skorpetind, Het Huis Utrecht & TU, 2018), *Happy Together* (Stichting Skorpetind, Het Huis Utrecht & TU 2020) en *Zwarte Lente* (Stichting Skorpetind & TU 2020) heeft gemaakt.

Stichting Skorpetind is opgericht in samenwerking met producent Het Huis Utrecht en de Nieuwe Makers-regeling van het Fonds voor de Podiumkunsten. De Nieuwe Makersregeling liep eind 2020 af. Vanaf 2021 produceert de stichting haar voorstellingen in eigen beheer. De stichting staat onder toezicht van een onafhankelijk en onbezoldigd bestuur.

2. Missie, visie en doelstellingen

Missie

Stichting Skorpetind zet zich in voor experimenteel theater vanuit een maatschappijkritisch perspectief, en brengt complex werk van hoge kwaliteit aan een breed publiek in binnen- en buitenland. De stichting zet hierop in door producties te realiseren waarin de relatie tussen de mens en de wereld centraal staat. Het theater wordt gezien als een plek waar we ons op concrete wijze kunnen onderzoeken hoe we met elkaar kunnen en willen samenleven, en concrete voorstellen doen voor nieuwe manieren van leven. Het geloof in de kracht van de verbeelding en ons vermogen om de wereld waarin we leven opnieuw te ontdekken zijn kernwaarden voor de stichting.

Visie & doelstellingen

De relatie tussen mens en natuur als uitgangspunt

Voor Hjort is de verhouding tussen mens en natuur een belangrijke inspiratie. Hij voelt zich verwant met filosofen als Bruno Latour, die pleiten voor een herijking van de relatie mens-cultuur-natuur: de mens moet zich niet langer heer en meester voelen over de wereld, maar moet ‘terug in de rangen’ van de natuur. Hjort: “Het is schizofreen dat juist de westerse, witte, hoogopgeleide mens met al zijn kennis de natuur de meeste schade toebrengt. Ik voel daarin een verantwoordelijkheid. Die probeer ik te nemen door bijvoorbeeld zo duurzaam mogelijk te leven en werken, maar ook door voorstellingen te maken die reflecteren op onze verhouding met de natuur, of met niet-mensen als voornaamste doelgroep.”

Theater als ontmoetingsplek

Hjort wil een ruimtes creëren voor de ontmoeting met de ander, of het andere: degene die, of datgene wat fundamenteel anders is dan wijzelf. Zo’n ontmoeting raakt ons emotioneel en rationeel en haalt ons uit onze comfortzone. Zij zet ons in beweging en bewerkstelligt, op zijn minst tijdelijk, een andere kijk op de wereld en onze plek erin. Daarbij kiest Hjort expliciet niet voor een eenduidige ‘boodschap’ – hij ziet theater als een kunstvorm die op meerdere lagen communiceert. Hjort: “De autoriteiten van de 21e eeuw ondermijnen zichzelf voortdurend doordat ze proberen oude oplossingen aan te bieden voor nieuwe, complexe problemen. Ik denk dat we in deze tijd juist behoefte hebben aan heroriëntatie van onze normen en perspectieven. Het theater is de ideale plek om dit te onderzoeken, omdat het een plek is van ontmoeting en uitwisseling. Ik wil dat het toneel als ‘common ground’ functioneert, als veilige, open ruimte waar we uit het alledaagse leven kunnen stappen om opnieuw naar de dingen te kijken, en daarover in gesprek te gaan. Een plek waar we kunnen uitzoeken hoe we beter met onszelf én met elkaar kunnen leven.”

Naar een vast team

De afgelopen jaren is er een artistiek kernteam rond Hjort ontstaan: speler/maker Mees Borgman, componisten Marko Ivic en Seán ó Dálaigh en scenograaf Grischa Runge. Het is de expliciete ambitie van de stichting om met hen – en andere artistieke en productionele teamleden – langere en duurzamer lijnen te ontwikkelen. Versterking en diversifiëring zijn daarbij het uitgangspunt. Op korte termijn zoeken we een vaste (parttime) zakelijk leider, productie leider en dramaturg. Hjort: “Ik geloof sterk in de kracht van het collectief. Ik vind spelers die alleen een opdracht van de regisseur uitvoeren niet zo interessant. Kunst maak je wanneer je samen geschiedenis deelt en elkaars krachten en valkuilen kent.” Hjort werkt tot nu toe altijd al met een internationaal team dat relatief divers is, zowel qua professionele achtergrond als op het gebied van seksuele oriëntatie en gender. Het is de uitdrukkelijke wens van de stichting en van Hjort om de komende jaren stappen te zetten richting de grote zaal en internationalisering, om grotere, meerstemmige verhalen te kunnen vertellen en een breder publiek te bereiken. In het samenstellen van teams zal actiever dan voorheen geselecteerd worden op representanten van de ‘global south’, om zo een bredere waaier aan ervaringen en kijkwijzen te integreren in de (ontwikkeling van) producties.

Duurzaamheid

Voor stichting Skorpetind is duurzaamheid een belangrijk begrip, zowel thematisch (in de voorstellingen) als in het maakproces. Dit uit zich in drie kernbegrippen: *slow*, *deep* en *personal*.

- *Slow*: het werk zonder haast ontwikkelen, zodat het de tijd krijgt om te 'rijpen'; en inhoudelijk doorbouwen – tussen de verschillende voorstellingen zit geen harde breuk. Dat betekent bijvoorbeeld dat er niet steeds een volkomen nieuw toneelbeeld hoeft te worden bedacht: hierin zijn makers als Discordia en Philippe Quesne een voorbeeld. Niet in de laatste plaats krijgt de toeschouwer ook de kans om gedurende een langere periode kennis te maken met het werk en de maker, via omkaderende activiteiten en het doorspelen/hernemen van producties waar mogelijk.
- *Deep*: zowel het nastreven van inhoudelijke diepgang als diepgaande verbindingen aangaan met publiek, instellingen en collega-kunstenaars. Zo min mogelijk samenwerkingen aangaan voor slechts één productie, het doel blijft meerjarige lijnen uit te zetten (zie ook de wens van een vast team). In de communicatie wordt gestreefd naar het opbouwen van een community en een inhoudelijke dialoog rond Hjorts werk.
- *Personal*: Hjorts persoonlijke engagement en individuele beleving ligt ten grondslag aan alle voorstellingen. De stichting ziet theater nadrukkelijk als een kunstvorm waarbij de regisseur/kunstenaar via zijn persoonlijke sensitiviteit op de wereld reflecteert.

De corona-crisis heeft de behoefte om 'slow and deep' te werken nog versterkt. Het veld opereert niet meer zoals voorheen. Door producties een potentieel langere levensloop te geven kunnen we ons publiek over een langere periode bereiken.

Internationaal

De leden van het artistieke kernteam hebben hun geboortegrond in Nederland, Noorwegen, Duitsland, Ierland en Venezuela. In dat kader is het een logische wens om het werk ook buiten Nederland te tonen en de thema's zijn zeer geschikt voor een internationaal publiek. Hjort bouwt aan een internationaal netwerk door onder meer een residentie bij het Black Box Teater in Oslo, een project in Ierland met steun van de Irish Arts Council in het kader van *Wild Audiences*, kennismakingsgesprekken met Vlaamse podia waaronder het Kaaitheater (Brussel) en De Grote Post (Oostende) en het consequent uitnodigen van internationale programmeurs bij voorstellingen en premières. Met de theaters waar we spelen onderzoeken we de mogelijkheid om voorstellingen te boventitelen: zo worden ze niet alleen toegankelijk voor anderstaligen (o.a. de expat-communities van Utrecht, Amsterdam en Den Haag), maar ook direct geschikt voor de internationale markt.

3. Werkzaamheden

De komende jaren (2021-2022) wil de stichting de volgende thema's aan de orde stellen in theatrale vorm:

- a. ***witchmacbethforest*** (najaar 2021, vlakke vloer)
Hoe zou Shakespeares *Macbeth* eruitzien als het de drie heksen zijn dit, voor hen traumatische, verhaal vertellen? Dat is het uitgangspunt van *witchmacbethforest*. Een gefragmenteerde hervertelling van Shakespeares klassieker, met het accent op de schade die mannen met een midlifecrisis toebrengen aan alles wat schept: de natuur, de jeugd en de vrouw.
- b. ***Landschap met radioactieve honden*** (najaar 2022, vlakke vloer)
Woedend razen ze door de wereld, de honden waarop in de jaren vijftig stralingsonderzoek is gedaan. Als de furiën uit het slotdeel van Aischylos' *Oresteia* zoeken ze naar wraak en genoegdoening. De enige manier om dat te stoppen is – net als bij Aischylos – een rechtszaak, waarin een nieuwe machtsbalans tussen mens en natuur wordt vastgelegd. In *Landschap met radioactieve honden* combineert Hjort één van de oerteksten uit het toneelrepertoire met zijn eigen familiegeschiedenis.

- c. Het onderzoeksproject **Wilde Toeschouwers**: een onderzoek naar theater voor niet-menselijk publiek, dat najaar 2019 opstartte met een onderzoeksperiode in Het Huis Utrecht en een residentie bij het Black Box teater in Oslo. De komende jaren wordt dit interdisciplinaire onderzoek voortgezet met als vaste sparringpartner Het Huis Utrecht. Daarnaast wordt samengewerkt met Casco Arts Institute, het Europese netwerk STARTS (Science Technology ARTS) en wordt hij gecoacht door theatermaker Jan van den Berg, die theater en wetenschap vermengt in documentaires en lecture-performances.

Naast deze producties en projecten wil de stichting in het verlengde van haar doelstellingen zich richten op:

- d. Het duurzaam opbouwen van een artistiek en zakelijk kernteam, onder artistieke leiding van Espen Hjort.
- e. Het uitbreiden van het bestaande netwerk van programmerende en producerende instellingen in Nederland en het opbouwen van een Europees netwerk, met Noorwegen en België als beginpunten.
- f. Relevante samenwerkingen onderzoeken en aangaan op het gebied van ecologie en ecologisch gedachtengoed binnen de (podium)kunst.

4. Doelgroepen

De stichting maakt complex werk voor een breed publiek. De kerndoelgroepen zijn:

- Een jong stedelijk publiek met interesse voor maatschappelijke vraagstukken, bewust van de wereld waarin we nu leven (inhoud).
- Een avontuurlijk publiek met interesse voor jonge experimentele makers die zich bevinden op het snijvlak van toneel, mine en performance. Hedendaagse kunst gemaakt met de middelen van theater (vorm).

Subdoelgroepen variëren per voorstelling. Bij de nagenoeg taal-loze voorstellingen zal een niet-Nederlandssprekend publiek bijvoorbeeld een subdoelgroep vormen. Hiernaast doet de stichting met het project *Wilde Toeschouwers* onderzoek naar niet-menselijke doelgroepen.

5. Werving, beheer en besteding van fondsen

Werving

De werving van fondsen geschiedt bij rijk, gemeente, publieke en private instellingen en bedrijven. De bestaande contacten met de diverse donateurs en organisaties worden actief onderhouden.

Beheer

De fondsen van Stichting Skorpetind worden beheerd door de eigen stichting, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 71782427. De stichting beheert rekening NL19 TRIO 0379 3168 38 (Triodos Bank, t.n.v. Stichting Skorpetind te Utrecht).

Besteding

De besteding van fondsen gebeurt in overeenstemming met de goedgekeurde (werk)begrotingen, zoals opgesteld ten tijde van de aanvraag. Deze bestedingen worden met goedgekeurde jaarrekening en/ of accountantsverklaring verantwoord aan de geldschieterende partijen.

Alle uitgaven worden gemaakt ter realisatie van de doelen van de stichting.

6. Rechtsvorm, inschrijving, fiscaal nummer, website en contactgegevens

Skorpetind is een stichting en is ingeschreven in Utrecht onder nummer 71782427 als Stichting Skorpetind, adres Hoefijzerstraat 10, 3572 BW. Haar fiscaal nummer is 858847383.

Het bestuur bestaat momenteel uit drie leden, Javier López Pinón (voorzitter), Arjen Levison (penningmeester) en Maaïke van Rijn (secretaris).

Een website met meer informatie is te bezoeken via: www.espenhjort.com